

In the Picture



# Klaar voor een (t)huiszoeking van de mededingingsautoriteit?

Oktober 2021

## Stel je voor...

Je bent voorzitter van een Europese beroepsfederatie. Door de corona-pandemie heb je de voorbije maanden van thuis uit gewerkt. Documenten van de federatie werden dan ook regelmatig per koerier bij je thuisbezorgd. Je hebt nog niet de tijd gehad om die aan het secretariaat van de federatie te bezorgen.

Op een dinsdagochtend gaat de bel. De politie staat voor je deur, vergezeld door twee ambtenaren van de Europese Commissie. Ze tonen een huiszoekingsbevel en vragen of ze je thuishkantoor kunnen doorzoeken. Uit het huiszoekingsbevel leid je af dat ze een onderzoek voeren naar een onderwerp dat het voorbije jaar binnen de beroepsfederatie is besproken.

Je bent verbaasd dat de Europese Commissie voor je deur staat met een huiszoekingsbevel. Je had al wel eens gehoord over “dawn raids”, maar dat was toch enkel bij bedrijven en niet in privéwoningen? Hoe zit dat precies?

## Even verduidelijken.

## • • • contrast • • • •

Een belangrijke taak van een mededingingsautoriteit is om de naleving van de mededingingsregels te onderzoeken en desgevallend inbreuken vast te stellen en te bestraffen. In het kader van haar onderzoeksbevoegdheid heeft de Europese Commissie (net als de nationale mededingingsautoriteiten) de mogelijkheid om zogenoemde dawn raids uit te voeren.

Dawn raids zijn onaangekondigde huiszoeken waarmee een mededingingsautoriteit onderzoekt of haar vermoedens dat er inbreuken op het mededingingsrecht hebben plaatsgevonden gerechtvaardigd zijn. De huiszoeken vinden traditioneel plaats in de kantoren van de onderzochte onderneming of beroepsfederatie. Niet alleen bedrijfslokalen, maar ook bedrijfswagens, kunnen worden onderzocht.

Een mededingingsautoriteit heeft echter ook de bevoegdheid om huiszoeken te doen in privéwoningen (en privéwagens), onder meer van directeurs, bestuurders of andere personeelsleden van de onderneming of federatie. Zij moeten daarvoor redelijke vermoedens hebben dat er zich op die plaatsen documenten bevinden die relevant zijn voor het onderzoek. Bovendien hebben ze hiervoor wel een voorafgaande rechterlijke machtiging nodig.

Er rust een plicht op ondernemingen en federaties om mee te werken aan een onderzoek van een mededingingsautoriteit. Niet (volledig) meewerken kan hen letterlijk duur komen te staan. De mededingingsautoriteit kan immers boetes en dwangsommen opleggen om medewerking te eisen. Dit is ook het geval voor een huiszoeking in een privéwoning. Als voorzitter van de beroepsfederatie heb je er dan ook alle belang bij om je volledige medewerking te verlenen aan de huiszoeking.

### **Concreet**

Houd je aan de volgende spelregels wanneer een mededingingsautoriteit voor je deur staat:

- Vraag om het huiszoekingsbevel te lezen. Controleer of je gegevens correct zijn opgenomen en wat het voorwerp van het onderzoek is.
- Verleen de inspecteurs toegang tot je woning (en eventueel wagen) indien het huiszoekingsbevel hierop betrekking heeft.
- Vraag de inspecteurs of ze bereid zijn om kort te wachten met de start van de huiszoeking, zodat je de bijstand van een jurist of advocaat kan invoeren. Verhinder de start van de inspectie niet indien de inspecteurs de huiszoeking reeds willen aanvatten vooraleer de jurist of advocaat er is.
- Wordt de huiszoeking aangevat alvorens je juridische bijstand krijgt, vraag dan of je bij het onderzoek aanwezig mag zijn. De documenten die de inspecteurs bekijken en kopiëren moeten betrekking hebben op het voorwerp van het onderzoek. De inspecteurs hebben niet het recht om een "fishing expedition" te voeren. De inspecteurs mogen in principe ook geen juridische adviezen van je advocaten bekijken of kopiëren. In sommige lidstaten, zoals in België, is dat volgens het nationaal recht ook zo voor adviezen van bedrijfsjuristen. In geval van twijfel over bepaalde documenten, vraag

## • • • contrast • • • •

dan om ze tijdelijk apart te leggen, zodat de jurist of advocaat deze documenten later met de inspecteurs kan bekijken.

- Wijs de inspecteurs de locatie aan van bepaalde documenten, indien dit wordt gevraagd.
- Indien de inspecteurs concrete vragen stellen, vraag dan of je kan antwoorden wanneer de jurist of advocaat aanwezig is. Indien de inspecteurs niet willen wachten, beantwoord dan enkel vragen over concrete feiten en documenten die verband houden met het voorwerp van het onderzoek. Beantwoord deze vragen correct, maar beknopt. Beantwoord echter geen vragen waarmee je jezelf of de onderneming of federatie zou kunnen beschuldigen (geen zelfincriminatie).
- Tot slot, verwijder, verstop of verplaats onder geen beding documenten.

### Meer weten?

- Een goede voorbereiding is cruciaal voor het efficiënt en correct verloop van een dawn raid. **contrast** heeft een workshop uitgewerkt waarbij de deelnemers door het praktisch verloop van een dawn raid worden geloodst en een concreet actieplan wordt besproken. Na de workshop krijg je bovendien toegang tot een hele hoop praktische tools om nog beter gewapend te zijn voor een dawn raid. Contacteer ons zeker voor meer informatie over deze workshop. Heb je interesse in de workshop, aarzel dan niet om contact op te nemen met Emmelie Wijckmans ([emmelie.wijckmans@contrast-law.be](mailto:emmelie.wijckmans@contrast-law.be) - Coördinator Center 'Horizontale overeenkomsten en Misbruik machtspositie') of Karolien Francken ([karolien.francken@contrast-law.be](mailto:karolien.francken@contrast-law.be) - Coördinator Center 'Compliance').
- Meer weten over huiszoeken door de Europese Commissie? Zie de '[Explanatory note on Commission inspections](#)'.
- Meer weten over huiszoeken door de Belgische Mededingingsautoriteit? Zie de '[Richtsnoeren van de Belgische Mededingingsautoriteiten betreffende de huiszoekingsprocedure](#)'.